Dosarul nr. 2-944/2022

HOTĂRÂRE
În numele Legii

06 decembrie 2024 mun. Hînceşti

Judecătoria Hînceşti, sediul Central, în componenţă:
preşedintele şedinţei, judecător Roic-Botezatu Lilia
grefier Simionel Ion

a examinat în şedinţa de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ”Crist-Valg” SRL către Sîrbu Iurie, privind încasarea datoriei și cheltuielilor judiciare.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

În ședința de judecată s-au prezentat reprezentantul reclamantului avocatul Moraru Constantin și reprezentantul pârâtului avocatul Eni Artiom, iar pârâtul Sîrbu Iurie și intervenientul accesoriu „Ucak-Lux” SRL fiind citați legal nu s-au prezentat.

Cauza civilă contencioasă a fost distribuită aleatoriu spre judecare în procedura judecătorului Roic-Botezatu Lilia la 01 iulie 2022.

Examinarea cauzei civile contencioase s-a finalizat la 06 decembrie 2024.

Cererea de apel a fost depusă de „Crist-Valg” SRL, reprezentat de avocatul Constantin Moraru, la 20 decembrie 2024.

În conformitate cu art.236 alin.(5) lit. a) din Codul de procedură civilă, hotărârea integrală a fost întocmită la data de 24 ianuarie 2025.

Examinând mijloacele de probă administrate și cercetate nemijlocit în ședința de judecată, instanța de judecată.

În conformitate cu art.art.238-241 CPC, instanţa de judecată,

C O N S T A T Ă :

Obiectul acţiunii, circumstanţele cauzei.

La 01 iulie 2022, SRL „Crist-Valg” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sîrbu Iurie, intervenient accesoriu SRL „Ucak-Lux” privind încasarea datoriei și cheltuielilor judiciare.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, Sîrbu Iurie a activat în cadrul SRL „Crist-Valg”, în funcția de manager pe achiziții și vânzări, având responsabilitatea gestionării relațiilor cu întreprinderile din regiunea de sud a Republicii Moldova, inclusiv cu cele din UTA Găgăuzia.

În urma activității desfășurate de Sîrbu Iurie în cadrul SRL „Crist-Valg”, în luna februarie 2019, pârâtul a informat conducerea SRL „Crist-Valg” despre solicitarea SRL „Ucak-Lux” de a primi bunuri materiale pentru agricultură, motivând că marfa solicitată este necesară pentru creșterea producției agricole în anul 2019 și pentru stingerea datoriei

din anul 2018. Solicitarea formulată de SRL „Ucak-Lux” și prezentată de Sîrbu Iurie a fost însă refuzată de conducerea SRL „Crist-Valg”. Cu toate acestea, pârâtul a insistat în mod repetat pe lângă administratorul SRL „Crist-Valg” pentru acordarea bunurilor materiale solicitate de SRL „Ucak-Lux”, precum și pentru acordarea unui împrumut financiar în valoare de 1.500.000 lei, precizând că împrumutul va fi restituit prin livrarea de grâu, la un preț redus cu 7,5% față de valoarea de piață.

Reclamantul a menționat și faptul că, Sîrbu Iurie, acționând în urma convingerii administratorului SRL „Crist-Valg”, a comunicat faptul că SRL „Ucak-Lux” va livra producția agricolă ce va fi obținută în anul 2019, în scopul stingerii datoriilor față de SRL „Crist-Valg”, iar pârâtul va fi responsabil de implementarea acestei acorduri. Astfel, la data de 13 februrarie 2019, în urma solicitării făcute de Sîrbu Iurie și a coordonării sale cu SRL „Ucak-Lux”, a fost încheiat contractul nr. 118/3/2019 din 13 februrarie 2019, contract ce a fost ignorat de către administratorul SRL „Crist-Valg”. În vederea susținerii semnării acestui contract, Sîrbu Iurie a solicitat întocmirea unui acord de fidejusiune din 13 februrarie 2019, semnat pe numele lui Artemiev Ivan, administrator și fondator al SRL „Ucak-Lux” cu privire la creanța ce urma să se formeze în baza contractului nr. 118/3/2019 din 13 februrarie 2019, în valoare de 5.778.225 lei, 89.240,25 dolari SUA și 13.843,60 euro.

În baza refuzului inițial al administratorului SRL „Crist-Valg” de a semna contractul nr. 118/3/2019 la data de 18 februarie 2019, Sîrbu Iurie a prezentat o declarație prin care își asumă responsabilitatea pentru executarea acestuia, incluzând acordarea bunurilor materiale și stingerea creanței rezultate din contract. În urma acestei acțiuni, administratorul SRL „Crist-Valg” a fost convins să semneze contractul respectiv la data de 18 februarie 2019.

Conform termenilor stabilite în contractul nr. 118/3/2019 din 13 februrarie 2019, formulat la solicitarea lui Sîrbu Iurie și având în vedere garanțiile oferite de acesta, SRL „Crist-Valg” a livrat către SRL „Ucak-Lux” atât bunuri materiale, cât și mijloace financiare, conform prevederilor contractuale, inclusiv pentru marfa suplimentară livrată, după cum urmează:

1. La data de 27 februarie 2019, s-a efectuat transferul sumei de 400.000 MDL în contul SRL „Ucak-Lux”.
2. La data de 16 martie 2019, s-au livrat următoarele bunuri:
   - Silitră amoniacală - 75 tone la prețul de 5.670 lei/tonă, în valoare totală de 425.250 MDL;
   - Sulfoammofos (NPS 20:20:14) - 76,8 tone la prețul de 8.239 lei/tonă, în valoare de 632.755,20 MDL;
   - Uree -100 tone la prețul de 8.085 lei/tonă, în valoare totală de 808.500 MDL;
   - Semințe de floarea soarelui F1 P64LE25 - 520 saci la prețul de 2.832,27 lei/sac, în valoare totală de 1.472.780,40 MDL;
   - Semințe de porumb P-461 (15 kg/sac) – 7.125 kg la prețul de 35 lei/kg, în valoare totală de 249.375 MDL.

În total, livrarea din 16 martie 2019 a fost evaluată la 3.588.660,60 MDL, conform facturii IM 0905814.

3. La data de 23 martie 2019, s-au livrat următoarele bunuri:

- Dicapur Top 464SL/15L - 400 litri la prețul de 202,40 lei/litru, în valoare de 80.960 MDL;
- Falcon EC 460/5L - 150 litri la prețul de 658,28 lei/litru, în valoare de 98.742 MDL;
- Granstar Gold 75 WG - 7,5 kg la prețul de 7.912,16 lei/kg, în valoare de 59.341,20 MDL;
- Gaucio WS 70/1kg - 41 kg la prețul de 2.251,91 lei/kg, în valoare de 92.382,31 MDL;
- Suplimentar Cropmax (20 litri) – 100 litri la prețul de 412,65 lei/litru, în valoare totală de 41.265 MDL.

În total, livrarea din 23 martie 2019 a fost evaluată la 372.636,51 MDL, conform facturii IM 0905953.

4. Tot în data de 23 martie 2019, s-au livrat suplimentar:

- Dicapur Top 464SL/15L (5 litri), la prețul de 202,40 lei/litru, în valoare de 1.012 MDL;
- Sulfoammofos (NPS 20:20:14, 226,4 tone), la prețul de 8.239 lei/tonă, în valoare de 1.865.309,60 MDL.

În total, livrarea suplimentară din 23 martie 2019 a fost evaluată la 1.866.321,60 MDL, conform facturii IM 0905958.

5. La data de 26 martie 2019, s-a efectuat transferul sumei de 400.000 MDL în contul SRL „Ucak-Lux”.

6. La data de 27 martie 2019, Sîrbu Iurie a încheiat un alt contract cu nr. 234/3/19 din 27 martie 2019 cu SRL „Ucak-Lux”, prin care a solicitat livrarea de bunuri materiale în valoare de 25.958 MDL și anume:

- Achiba EC 50/5L - 700 litri la prețul de 370,83 lei/litru, în valoare totală de 25.958 MDL.

7. La solicitarea lui Sîrbu Iurie în data de 29 martie 2019 s-au livrat suplimentar:

- Semințe de floarea soarelui F1 P64LE25 - 2 saci la prețul de 2.832,27 lei/sac, în valoare totală de 5.664,54 MDL.

În total, până la data de 30 martie 2019, SRL „Ucak-Lux” a primit bunuri materiale și mijloace bănești în valoare totală de 6.887.199,71 MDL.

De asemenea, reclamantul a notat că, în ceea ce privește ameliorarea situației financiare a SRL „Ucak-Lux” și posibilitatea de a ascunde din atenția administratorului SRL „Crist-Valg” livrările efectuate de către SRL „Ucak-Lux”, reiese că SRL „Crist-Valg” avea o necesitate urgentă de semințe de floarea soarelui din recolta anului 2018 pentru a-și îndeplini obligațiile față de terți în export. Astfel, au fost încheiate suplimentar, la inițiativa pârâtului Sîrbu Iurie, și contractele de livrare marfă din recolta anului 2018 de floarea soarelui.

Ulterior, la 03 aprilie 2019 a fost încheiat contractul nr. 252/1/19 pentru livrarea a 100 tone de floarea soarelui la prețul de 5,97 lei/kg, în valoare totală de 597.000 MDL, având prevederea conform căreia marfa va fi livrată de către SRL „Ucak-Lux” către SRL

„Crist-Valg” după achitarea a 80% din valoarea contractului, iar restul sumei va fi achitat la livrarea mărfii, conform facturilor fiscale.

La solicitarea lui Sîrbu Iurie, în data de 04 aprilie 2019, s-a efectuat transferul întregii sume de 597.000 MDL, corespunzător valorii totale a contractului. În același timp, având în vedere livrările deja efectuate către SRL „Ucak-Lux” pe baza contractelor menționate anterior și argumentarea lui Sîrbu Iurie conform căreia SRL „Ucak-Lux” va livra mai mult de 100 tone de floarea soarelui, la data de 08 aprilie 2019 SRL „Ucak-Lux” a livrat 165.870 kg de floarea soarelui conform facturii EUK000703962 din 08 aprilie 2019. În aceeași zi, s-a efectuat suplimentar transferul sumei de 358.000 MDL pentru acoperirea valorii mărfii livrate, în sumă de 990.243,89 MDL, conform contractului nr. 252/1/19 din 03 aprilie 2019. Astfel, SRL „Crist-Valg” a achitat suma de 955.000 MDL. Conform punctului 4.9 din contractul nr. 252/1/19 din 03 aprilie 2019, pentru marfa suplimentar livrată și care urma a fi livrată la 09 aprilie 2019, conform solicitărilor lui Sîrbu Iurie și a lui Artemiev Ivan, administrator al SRL „Ucak-Lux”, SRL „Crist-Valg” a efectuat un transfer de 108.436,09 MDL pentru livrarea a 12.260 kg de floarea soarelui, în valoare de 73.192,19 MDL. La data de 10 aprilie 2019, ca urmare a livrărilor efectuate în baza contractului nr. 118/3/2019 din 13 februrarie 2019 și în coordonare cu prevederile din poziția 10 a pct. 2.1 din contract, părțile contractante au semnat acordul adițional nr. 1, conform căruia urmau să încheie un nou contract până la 01 iunie 2019, în vederea stingerii unei sume de 1.500.000 MDL și a altor creanțe, cu termen de scadență până la 30 iulie 2019.

La data de 15.04.2019, a fost încheiat contractul nr. 267/1/19 din 15 aprilie 2019 pentru livrarea a 65 tone de floarea soarelui la prețul de 6,07 lei/kg, în valoare totală de 394.550 MDL, având prevederea conform căreia marfa va fi livrată de către SRL „Ucak-Lux” către SRL „Crist-Valg” după avansarea a 80% din valoarea contractului, iar restul sumei să fie achitată ca urmare a livrării conform facturilor fiscale.

De asemenea, reclamantul a mai susținut că, la solicitarea domnului Sîrbu Iurie, în data de 15 aprilie 2019, s-a efectuat transferul sumei de 394.000 MDL din valoarea totală a contractului nr. 267/1/19 din 15 aprilie 2019, care era de 394.550 MDL. În continuare, au avut loc o serie de lucrări din partea SRL „Ucak-Lux” către SRL „Crist-Valg” și plăți din partea SRL „Crist-Valg” către SRL „Ucak-Lux”, în avans (conform pct. 4.9. din contractul nr. 267/1/19 din 15 aprilie 2019), pentru livrarea mărfii de floarea soarelui din recolta anului 2018, după cum urmează:

- La 17 aprilie 2019, SRL „Ucak-Lux” a livrat 24.760 kg de floarea soarelui conform facturii TUK000755402 din 17.04.2019, în valoare de 154.750 lei;
- La 17 aprilie 2019, SRL „Ucak-Lux” a livrat 20.420 kg de floarea soarelui conform facturii EUK000755328 din 17.04.2019, în valoare de 127.625 lei;
- La 18 aprilie 2019, SRL „Crist-Valg” a efectuat transferul sumei de 281.250 MDL, în sensul livrării mărfii;
- La 18 aprilie 2019, SRL „Ucak-Lux” a livrat 24.330 kg de floarea soarelui conform facturii EUK000762730 din 18.04.2019, în valoare de 147.683,10 lei;
- La 18 aprilie 2019, SRL „Ucak-Lux” a livrat 27.860 kg de floarea soarelui conform facturii EUK000762731 din 18.04.2019, în valoare de 169.110,20 lei;

- La 13 mai 2019, SRL „Ucak-Lux” a livrat 13.660 kg de floarea soarelui conform facturii EUK000858346 din 13.05.2019, în valoare de 86.058 lei;
- La 14 mai 2019, SRL „Crist-Valg” a efectuat transferul sumei de 50.000 MDL, în sensul livrării mărfii.

Astfel, în perioada 15 aprilie 2019 - 15 mai 2019, SRL „Ucak-Lux” a livrat semințe de floarea soarelui din recolta 2018 în valoare totală de 685.226,30 MDL, iar SRL „Crist-Valg” a efectuat plăți în valoare totală de 725.250 MDL. Aceasta a generat o diferență de 40.023,70 MDL.

La data de 02 mai 2019, între SRL „Crist-Valg” și SRL „Ucak-Lux” a fost încheiat contractul nr. 285/1/19 din 02 mai 2019, conform căruia SRL „Ucak-Lux” urma să livreze 300 tone de floarea soarelui la prețul de 5.000 lei/tonă, în valoare totală de 1.500.000 MDL. Conform acestui contract, prin compensare, pentru stingerea a 700.000 MDL din datorie, urmau să fie livrate 140 tone, iar pentru 80 tone se va face plata în avans, iar pentru 48 tone plata va fi efectuată cu 7 zile înainte de recoltare. Plata finală urma să fie efectuată după livrare.

La 08 mai 2019, SRL „Crist-Valg” a efectuat transferul sumei de 400.000 MDL, în sensul livrării mărfii.

Ulterior, conform situației prezentate de Sîrbu Iurie conducerii SRL „Crist-Valg” s-a constatat că, pentru obținerea recoltei din anul 2019, era necesar să se acorde SRL „Ucak-Lux” marfă suplimentară, constând în microelemente și erbicide, inclusiv semințe suplimentare de floarea soarelui. Astfel, ca urmare a livrărilor efectuate pe baza contractului nr. 118/3/2019 din 13 februrarie 2019, SRL „Crist-Valg” s-a aflat în imposibilitatea de a refuza livrarea mărfurilor solicitate, întrucât administratorul SRL „Crist-Valg” i-a reproșat lui Sîrbu Iurie faptul că acesta este responsabil de executarea în plată a obligațiilor asumate în baza contractului nr. 118/3/2019 din 13 februrarie 2019, lăsându-l să decidă personal dacă va acorda sau nu marfă suplimentară.

Astfel, la data de 22 mai 2019, a fost încheiat contractul nr. 317/3/19 din 22 mai 2019 pentru vânzarea-cumpărarea mărfurilor destinate utilizării agricole, cu o valoare echivalentă de 28.659,40 euro și 8.400 dolari SUA. În cadrul acestui contract, Sîrbu Iurie a asigurat conducerea SRL „Crist-Valg” că marfa din recolta anului 2019 ce va fi obținută de SRL „Ucak-Lux” va fi livrată în sensul stingerii datoriilor formate.

Prin urmare, în cadrul contractului nr. 317/3/19 din 22 mai 2019, coordonat de Sîrbu Iurie împreună cu Artemiev Ivan, administrator și fondator al SRL „Ucak-Lux” (IDNO: 007611003793), s-au efectuat următoarele livrări de bunuri:

1. La 03 iunie 2019, s-au livrat următoarele produse:
   - Solucat, 2500 kg, la prețul de 48,04 lei/kg, în valoare totală de 120.100 MDL;
   - Basfoliar Flo ZN /10L, 200 litri, la prețul de 221,17 lei/litru, în valoare totală de 44.234 MDL;
   - Basfoliar Flo B /10L, 900 litri, la prețul de 101,08 lei/litru, în valoare totală de 90.972 MDL;
   - Saltus 80 SL/5L, 120 litri, la prețul de 1.358,45 lei/litru, în valoare totală de 163.013,42 MDL;

- Mais Ter Power OD 57,5/5 L, 200 litri, la prețul de 776,6 lei/litru, în valoare totală de 155.320 MDL;
- Semințe de floarea soarelui F1 P64LE25, 50 saci, la prețul de 3.016,98 lei/sac, în valoare totală de 150.849 MDL.

2. În total, pentru livrarea din 03 iunie 2019, s-au acordat bunuri materiale în valoare de 724.488,42 MDL, confirmate prin factura IV 4713594.

3. La 07 iunie 2019, s-a livrat suplimentar:

- Mais Ter Power OD 57,5/5 L, 130 litri, la prețul de 790,23 lei/litru, în valoare totală de 102.729,90 MDL.

4. În total, pentru livrarea suplimentară din 07 iunie 2019, s-au acordat bunuri materiale în valoare de 102.729,90 MDL, confirmate prin factura IV 5254607.

La data de 26.06.2019, între SRL „Crist-Valg" și SRL „Ucak-Lux" a fost încheiat contractul nr. 377/1/19 din 26 iunie 2019 (corect, probabil data ar trebui să fie 26 septembrie 2019), prin care SRL „Ucak-Lux" se angaja să livreze 50 tone de grâu la prețul de 2,45 lei/kg, în valoare totală de 122.500 MDL. În cadrul acestui contract, SRL „Ucak-Lux" a solicitat un avans de 80% din valoarea contractului, iar restul sumei urma să fie achitat la livrare.

La 26 iunie 2019, în conformitate cu solicitarea domnului Sîrbu Iurie, SRL „Crist-Valg" a efectuat transferul sumei de 120.000 MDL, în sensul livrării mărfii.

La 18 iulie 2019, SRL „Ucak-Lux" a livrat grâu în valoare de 579.492,90 MDL, constând din 192.550 kg la prețul de 2,55 lei/kg și 36.871 kg la prețul de 2,40 lei/kg. Aceste livrări au fost confirmate prin factura EAA000551174 din 18 iulie 2019.

În aceeași zi de 18 iulie 2019, s-au acordat servicii suplimentare în valoare de 4.277,03 MDL, conform facturii IV 5254642 din 18 iulie 2019.

La 14 august 2019, SRL „Ucak-Lux" a livrat grâu în valoare de 73.170 MDL, constând din 27.100 kg la prețul de 2,70 lei/kg, conform facturii EAA000718234 din 14 august 2019.

La 22 august 2019, în urma solicitării domnului Sîrbu Iurie, SRL „Crist-Valg" a efectuat transferul sumei de 100.000 MDL pentru livrarea mărfii pe baza contractului nr. 285/1/19 din 02 mai 2019.

La 29 august 2019, SRL „Ucak-Lux" a livrat în scopul stingerii obligațiilor scadente, conform acordului adițional nr. 1 din 05 decembrie 2018 la contractul nr. 443/1/18 din 05.10.2018 și contractului nr. 285/1/19 din 02 mai 2019, semințe de floarea soarelui în valoare de 2.080.800 MDL. Livrarea a inclus: 200.000 kg la prețul de 5 lei/kg; 62.000 kg la prețul de 5,20 lei/kg; 158.000 kg la prețul de 4,80 lei/kg. Livrările au fost confirmate prin factura EAA000808866 din 30 august 2019.

La 10 septembrie 2019, în conformitate cu solicitarea lui Sîrbu Iurie, SRL „Crist-Valg" a efectuat transferul sumei de 100.000 MDL pentru stingerea obligatiilor restante.

La 30 septembrie 2019, SRL „Ucak-Lux" a livrat semințe de floarea soarelui pentru stingerea obligațiilor datorate, în cantitate de 150.000 kg la prețul de 5,20 lei/kg, în valoare totală de 780.000 MDL, și 29.050 kg la prețul de 2,40 lei/kg, în valoare totală de 69.720 MDL. Aceste livrări au fost confirmate prin factura EAA000996960 din 30 septembrie 2019, în valoare totală de 849.720 MDL.

La data de 28 august 2019, SRL „Crist-Valg” a prezentat către SRL „Ucak-Lux” factura cu calculele efectuate pe diferența sumară a obligațiilor stabilite prin contractele încheiate, în valoare de 115.276,19 MDL, precum și penalitățile calculate pentru întârzierea în plată, conform termenilor stabiliti în contractele semnate, în valoare de 263.353,09 MDL. De asemenea, au fost prezentate către SRL „Ucak-Lux” și facturi pentru servicii de transport, respectiv:

- Factura din 09 decembrie 2019, seria *****, în valoare de 8.800 MDL;
- Factura din 13 decembrie 2019, seria *****, în valoare de 3.600 MDL.

În total, suma calculată de SRL „Crist-Valg” pentru serviciile de transport și penalitățile aplicate este de 174.000 MDL. Aceste acte au fost confirmate de către SRL „Ucak-Lux” pentru anul 2019. Astfel, în anul 2019, SRL „Crist-Valg” a acordat către SRL „Ucak-Lux” bunuri materiale și mijloace financiare, inclusiv penalități și alte sume, în valoare totală de 10.798.074,97 MDL. În schimb, SRL „Ucak-Lux”, în cadrul contractelor semnate, a livrat marfă pentru stingerea datoriilor doar în valoare de 5.331.845,28 MDL. Drept urmare, suma finală restantă pe care SRL „Ucak-Lux” o datorează SRL „Crist-Valg” pentru activitatea desfășurată în anul 2019 a fost stabilită la 5.957.243,59 MDL, conform actului de verificare reciprocă, dintre care suma de 5.392.214,31 MDL reprezintă restanța invocată de SRL „Crist-Valg” pentru marfa livrată în baza contractului nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019, fără penalități sau diferență sumară. Această restanță a fost confirmată de SRL „Crist-Valg” în cadrul actului de verificare reciprocă pe anul 2019.

În luna septembrie 2019, conducerea SRL „Crist-Valg” a observat că termenii de scadență pentru stingerea datoriilor de către SRL „Ucak-Lux” nu erau respectați, iar livrările erau tergiversate. Drept urmare, a solicitat clarificări din partea domnului Sîrbu Iurie referitor la situația creată. În urma negocierilor și dezbaterilor, s-a constatat că SRL „Ucak-Lux” nu prelucra terenurile agricole cu suprafața de 1.900 ha, așa cum fusese declarat de domnul Sîrbu Iurie prin declarația sa din data de 18 februarie 2019, în care menționa că era responsabil de executarea contractului nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019. Această declarație a fost fundamentul colaborării dintre SRL „Crist-Valg” și SRL „Ucak-Lux”.

Totodată, cantitatea de marfă stabilită pentru livrare conform contractului nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019 fusese determinată pe baza unei suprafețe de 1.900 ha, așa cum indicase domnul Sîrbu Iurie în declarația sa.

Astfel, ca urmare a activității desfășurate în anul 2019, s-a creat o creanță datorată de SRL „Ucak-Lux” față de SRL „Crist-Valg” în valoare de 5.392.214,31 MDL, provenind din contractul nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019, pentru marfa livrată la solicitarea domnului Sîrbu Iurie, fără penalități sau diferențe sumare. Această restanță a fost invocată și confirmată de SRL „Crist-Valg” în cadrul actului de verificare reciprocă.

În situația existentă, având în vedere lipsa mijloacelor financiare la SRL „Ucak-Lux”, precum și datoriile acumulate, și imposibilitatea preluării terenurilor agricole fără o finanțare externă, SRL „Crist-Valg” a fost nevoită să contracteze investiții suplimentare, acordând bunuri materiale și financiare, cu reesalonarea plății. Acest proces a fost esențial pentru menținerea activității SRL „Ucak-Lux”. Cu toate acestea, până în prezent,

aceste investiții nu au reușit să acopere gaura financiară creată de activitatea desfășurată de SRL „Crist-Valg” ca urmare a valorilor acordate în 2019, încît nici în anul agricol 2021, an care a fost unul prielnic pentru agricultură, acesta s-a finalizat cu o restanță de 7432172,67 MDA, dintre care suma de 5392214,31 MDL este restanța invocată de SRL „Crist-Valg” ce rezultă din contractul cu nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019 pe marfa livrată la solicitarea Sîrbu Iurie.

În luna mai 2020, ca urmare a situației apărute în 2019, domnul Sîrbu Iurie a depus o cerere de eliberare din cadrul „Crist-Valg” SRL, ignorând solicitările conducerii unității privind modul în care urma să fie restituită suma datorată de SRL „Ucak-Lux” (IDNO: 1007611003793). Încercările de soluționare amiabilă a litigiului au fost ignorate de domnul Sîrbu Iurie. Ulterior, în scopul soluționării pe cale amiabilă, SRL „Crist-Valg” a trimis mai multe cereri și notificări către pârât, în perioada 21 mai 2020 - 22 noiembrie 2021.

Începând din luna septembrie 2021, SRL „Ucak-Lux” și SRL „Crist-Valg” au reluat negocierile asupra datoriei existente. Cu toate acestea, până în noiembrie 2021, nu s-a obținut un rezultat concret privind stingerea datoriei, iar datoria rezultată din contractul nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019, care fusese reesalonată prin contractul de investiție și recunoaștere a creanțelor nr. 638/14/19 din 04 noiembrie 2019, nu a fost achitată.

În această situație, SRL „Ucak-Lux” a fost supusă unei proceduri de insolvabilitate de către Judecătoria Comrat, sediul Ciadir-Lunga, în dosarul nr. 2i-25/2021 (PIGD nr. 2-21170459-23-2i-18/11/2021). În plus, pe portalul Instanțelor de Judecată, s-a constatat că acest dosar a fost conexat cu dosarul nr. 2-21172720-23-2i-23/11/2021, privind cererea SRL„Ucak-Lux” de a iniția procedura de insolvabilitate.

Reclamantul a mai reținut că, acțiunea inițiată de SRL„Ucak-Lux” față de sine însăși, în scopul deschiderii procedurii de insolvabilitate, sugerează că factorii de decizie ai companiei nu intenționau să stingă creanțele acumulate față de SRL „Crist-Valg” pe parcursul perioadei 2019-2022, inclusiv cele derivate din contractul nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019.

În rezultatul acestor acțiuni, suma datorată, rezultată din contractul nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019, constituie 5.392.214,31 MDL, sumă invocată de SRL„Crist-Valg” pentru marfa livrată la solicitarea lui Sîrbu Iurie. Declarația lui Sîrbu Iurie din 18.02.2019, prin care își asumă responsabilitatea pentru executarea contractului, este considerată o formă de fidejusiune în favoarea SRL „Crist-Valg”, ceea ce a implicat acordarea bunurilor materiale și plata creanței.

În perioada 2020-2021, SRL „Crist-Valg” a primit marfă de la SRL „Ucak-Lux” pentru a stinge o parte din datorii. Totuși, aceste plăți au fost destinate în principal stingerii creanțelor curente din 2020-2021, iar creanțele reeșalonate prin contractul de investiții și recunoaștere a creanțelor nr. 638/14/19 din 04 noiembrie 2019, au rămas neachitate. În data de 18 februarie 2019, Sîrbu Iurie a semnat o declarație prin care își asuma responsabilitatea pentru executarea contractului nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019, iar acest angajament constituie o fidejusiune. Prin urmare, în cazul neachitării datoriilor de către SRL „Ucak-Lux”, SRL „Crist-Valg” are dreptul de a solicita răspunderea lui Sîrbu Iurie.

În acest context, SRL „Crist-Valg” a înaintat cereri și notificări către domnul Sîrbu Iurie pentru a-l determina să respecte obligațiile asumate prin declarația din 18 februarie 2019 și pentru a încerca să recupereze datoria datorată de SRL „Ucak-Lux”, inclusiv prin intermediul unei soluționări amiabile a litigiului. Scopul notificărilor a fost acela de a aduce la îndeplinire angajamentele asumate de fidejusor (Sîrbu Iurie) și de a evita cheltuielile suplimentare.

Reclamantul, în conformitate cu dispozițiile Codului civil al Republicii Moldova, care reglementează fidejusiunea și executarea obligațiilor, a solicitat admiterea cererii de chemare în judecată, pronunțarea unei hotărâri judecătorești prin care să se dispună încasarea sumei de 5.392.214,31 MDL din contul lui Sîrbu Iurie în beneficiul SRL „Crist-Valg”, sumă rezultată din neexecutarea obligațiilor asumate prin contractul nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019; încasarea cheltuielilor de judecată și a taxei de stat în sumă de 50.000 lei din contul pârâtului Sîrbu Iurie.

Prin referința depusă la 19 octombrie 2022, reprezentantul pârâtului Sîrbu Iurie, avocatul Artiom Eni, a menționat că, conform contractului individual de muncă nr. 72 din 03.01.2008, Sîrbu Iurie a fost angajat în funcție de manager la SRL „Crist-Valg”. În temeiul aceluiași contract individual de muncă, salariatul s-a obligat să respecte obligațiile generale prevăzute la alin. (2) al art. 9 din Codul muncii. De asemenea, în ceea ce privește secțiunea 7, salariatul trebuia să respecte instrucțiunile specifice, în scopul prevenirii riscurilor de natură materială.

La data de 14 mai 2020, salariatul Sîrbu Iurie a depus o cerere de demisie din funcția pe care o deținea, demisie care a fost acceptată de angajator fără obiecții. Ulterior, în perioada 2020-2021, fostului angajat, SRL „Crist-Valg” a trimis mai multe notificări solicitându-i furnizarea de explicații, informații și îndeplinirea unor sarcini în cadrul unei anchete interne referitoare la diverși parteneri economici ai SRL „Crist-Valg”, cu precădere în legătură cu relațiile economice cu SRL „Ucak-Lux”. Totodată, angajatorul nu a specificat temeiul legal care îi conferă dreptul de a convoca fostul salariat la diverse ședințe sau de a-i impune obligații după încetarea raporturilor de muncă. În acest sens, a subliniat că munca forțată, așa cum este definită la art. 7 din Codul muncii, este interzisă. Astfel, implicarea unui salariat într-o anchetă internă de serviciu trebuie să fie reglementată conform normelor Codului muncii, care stabilesc procedura necesară în cazul în care se dorește atragerea salariatului la răspundere materială deplină. Deși ar fi putut fi inclusă funcția deținută, în cazul de față, se constată că nu a fost negociat și încheiat un contract de răspundere materială deplină. În acest context, de facto, reclamantul SRL „Crist-Valg” a solicitat prin acțiunea dedusă judecății tragerea fostului salariat Sîrbu Iurie la răspundere materială deplină pentru un presupus prejudiciu, în mod ilegal, fără ca funcția deținută de acesta să fie nominalizată în Nomenclatorul aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 449 și fără ca să fi fost încheiat un contract de răspundere materială individuală deplină, conform modelului prevăzut de aceeași Hotărâre de Guvern.

Suplimentar, s-a menționat că, atât contractele comerciale, cât și actele contabile prezentate de reclamant reflectă activitatea comercială uzuală dintre SRL „Crist-Valg” și SRL „Ucak-Lux”. În fapt, reclamantul critică în esență doar contractul nr. 118/3/2019 din

data de 13 februarie 2019, deși, atât înainte de acest contract, cât și ulterior încheierii acestuia, SRL „Crist-Valg” a avut relații comerciale profitabile cu SRL „Ucak-Lux”. Astfel, din actele de decontare reciprocă prezentate de reclamant, se confirmă încasări de la SRL „Ucak-Lux” în contul SRL „Crist-Valg” în sumă de 13.317.247,70 lei, doar pentru perioada februarie-noiembrie 2021. De asemenea, reclamantul a precizat în cererea de chemare în judecată că, la data de 13 februarie 2019, a fost semnat contractul nr. 118/3/2019, având ca scop furnizarea către SRL „Ucak-Lux” a mărfii necesare pentru creșterea producției agricole în anul 2019, pentru stingerea datoriilor acumulate în anul 2018. Astfel, s-a creat o practică comercială uzuală a SRL „Crist-Valg”, care furniza marfă către SRL „Ucak-Lux”, iar acesta din urmă creștea producția agricolă livrată ulterior către SRL „Crist-Valg” pentru a stinge datoriile anterioare. În aceeași ordine de idei, se constată că reclamantul nu a detaliat în mod corespunzător mărimea prejudiciului material pretins. Or, întinderea prejudiciului material trebuie să fie certă și să fie dovedită în mod corespunzător. Acest aspect devine cu atât mai important cu cât, în cererea de chemare în judecată, reclamantul a afirmat că întreaga marfă livrată de SRL „Ucak-Lux” către SRL „Crist-Valg” a fost reținută în contul stingerii creanțelor provenite din contractele curente încheiate în anii 2020-2021, adică, în realitate, nu se mai stingeau datoriile anterioare, conform practicii comerciale expuse anterior, ci datoriile rezultate din contractele curente. Conform pct. 14 din Hotărârea Plenului CSJ nr. 11 din 03 octombrie 2005, cu modificările ulterioare, privind practica aplicării legislației ce reglementează obligația unei părți dintr-un contract individual de muncă de a repara prejudiciul cauzat celeilalte părți, se reține că reclamantul SRL „Crist-Valg” nu a descris în mod clar fapta ilicită și personală a salariatului Sîrbu Iurie, având în vedere că s-a acționat conform unei practici comerciale autorizate de angajator. Astfel, presupunerile nu răstoarnă prezumția nevinovăției și nu pot fi utilizate pentru a invoca o faptă ilicită a salariatului. Astfel, revenind la condițiile prevăzute de Hotărârea Plenului CSJ, se observă că, pe lângă demonstrarea faptei ilicite și personale, este necesar să se stabilească faptul că prejudiciul pretins reprezintă rezultatul unei fapte ilicite săvârșite de salariat, precum și existența vinovăției salariatului în producerea prejudiciului, aspect ce impune un standard ridicat de probare, nu doar presupuneri. Mai mult, în urma plângerii depuse de SRL „Crist-Valg”, organul de poliție nu a identificat vreo acțiune ilegală din partea lui Sîrbu Iurie, dimpotrivă administratorul SRL „Ucak-Lux”, fiind audiat, a confirmat că datoria s-a creat în rezultatul secetei din 2019-2020. Deși seceta a afectat activitatea economică a întreprinderii, în anul 2020 și 2021, SRL „Ucak-Lux” a achitat SRL „Crist-Valg” sumele de 1.300.000 lei, respectiv 14.000.000 lei. Mai mult decât atât, administratorul SRL „Ucax-Lux” a confirmat că, la încheierea contractelor, au fost verificate documentele necesare referitoare la suprafețele de teren prelucrate. În continuare, se menționează că, deși se invocă un prejudiciu legat de activitatea cu SRL „Ucax-Lux”, după demisia salariatului Sîrbu Iurie, SRL „Crist-Valg” a acționat în aceeași manieră, actele de decontare reciprocă și seria de contracte comerciale demonstrând acest fapt, fapt susținut și de reclamant. Astfel, reclamantul invocă un prejudiciu rezultat din contractul nr. 118/3/19 din 13 februarie 2019, însă prezintă o serie de contracte ulterioare și acte de decontare reciprocă, care reflectă o altă activitate comercială, nerelevantă

pentru circumstanțele litigioase. Pe de altă parte, se observă că solicitarea angajatorului de a obliga salariatul să garanteze riscurile unei afaceri contravine legislației muncii și dreptului civil, întrucât asemenea cerințe pot fi adresate exclusiv administratorului societății cu răspundere limitată, care este responsabil pentru deciziile luate în raport cu compania administrată.

La fel, a mai susținut că SRL „Crist-Valg" a solicitat salariatului Sîrbu Iurie garantarea bunei executări a unui contract comercial, ceea ce la momentul respectiv s-a calificat ca o garanție personală sub forma fidejusiunii. În opinia sa, aceste practici sunt inadmisibile și se se califică drept un act lovit de nulitatea absolută în temeiurile prevăzute de art. 216 - 217 Cod civil (în redacția de pînă la 01 martie 2019), întrucât constituirea unor garanții personale din partea salariatului în contextul răspunderii materiale a salariatului contravine garanțiilor legale imperative menționate mai sus, precum și dispozițiilor relevante ale legislației muncii care evidențiază particularitățile regimului juridic al răspunderii materiale a salariaților.

În concluzie, pârâtul, reprezentat de avocatul Artiom Eni, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, constatarea nulității absolute a declarației din 18 februarie 2019 semnată de salariatul Sîrbu Iurie și adresată directorului SRL „Crist-Valg" și încasarea din contul SRL „Crist-Valg" în beneficiul lui Sîrbu Iurie a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 20.000 lei.

Prin cererea de concretizare depusă la 18 iulie 2023, avocatul Moraru Constantin, reprezentantul reclamantului SRL „Crist-Valg", reiterând circumstanțele expuse în acțiunea inițială, suplimentar a consemnat că, acțiunea înaintată de SRL „Ucax-Lux" față de sine în vederea deschiderii unui proces de insolvabilitate denotă faptul că factorii de decizie ai societății, care au acționat în tandem cu Sîrbu Iurie, au acționat în detrimentul societății reclamante și nu au avut intenția de a întreprinde acțiuni în vederea stingerii creanței formate din activitatea desfășurată de SRL „Ucax-Lux" pe parcursul perioadei 2019-2022, creanță ce rezultă din contractul de vânzare-cumpărare nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019. În perioada 2020-2021, SRL „Crist-Valg" a primit marfa necesară stingerii creanțelor rezultate din contractele curente încheiate între părți în 2020-2021. Creanța reeșalonată prin contractul de investiție și recunoaștere a creanțelor nr. 638/14/19 din 04 noiembrie 2019, derivată și din contractul nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019, nu a fost stinsă de SRL „Ucax-Lux", suma totală fiind de 5.392.214,31 lei.

A specificat că este important de menționat că contractul de vânzare-cumpărare nr. 638/14/19 din 04 noiembrie 2019 a fost semnat de către SRL „Crist-Valg", în calitate de vânzător, și SRL „Ucax-Lux", în calitate de cumpărător, doar pe baza garanțiilor personale oferite de pârâtul Sîrbu Iurie, care, deși era angajat al SRL „Crist-Valg" în calitate de manager, a declarat în fața directorului SRL „Crist-Valg", Gagiu Vasile, a contabilului-șef, Svetlana Botnaru, și a juristului Valeriu Miliuhin, că nu a fost constrâns de nimeni, ci s-a impus ca fidejusor în interesul SRL „Ucax-Lux". Conform declarației din 18 februarie 2019, depusă la conducerea SRL „Crist-Valg", Sîrbu Iurie a afirmat pe propria răspundere că contractul de vânzare-cumpărare nr. 118/3/19 din 13 februarie 2019 va fi coordonat și verificat de el personal și pentru aceasta va răspunde de la începutul acțiunilor și până la sfârșit, precum și faptul că acest contract să fie acceptat.

Astfel, conform declarației scrise din 18 februarie 2019, pârâtul Sîrbu Iurie, în calitate de manager al SRL „Crist-Valg”, s-a oferit, de bună voie, să fie fidejusor al SRL „Ucax-Lux”, garantând cu bunurile sale personale îndeplinirea obligațiilor asumate prin contractul de vânzare-cumpărare nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019, în cazul în care SRL „Ucax-Lux” nu va putea onora la scadență obligațiile asumate față de SRL „Crist-Valg”.

În astfel de circumstanțe, a reiterat că prevederile art. 338-339 Codul muncii nu sunt aplicabile în speță, așa cum a indicat pârâtul în referința sa, întrucât în acest caz nu este vorba despre vreo răspundere materială a salariatului. De asemenea, nu se discută despre un contract de răspundere materială, deoarece managerul Sîrbu Iurie nu s-a constituit ca fidejusor în baza obligațiilor sale de serviciu față de angajatorul SRL „Crist-Valg”, ci în interesul îndeplinirii obligațiilor de serviciu în favoarea unei alte persoane juridice, respectiv SRL „Ucax-Lux”. Prin urmare, garanțiile personale oferite de Sîrbu Iurie sub formă de fidejusiune, în scopul realizării intereselor SRL „Ucax-Lux”, nu pot fi catalogate drept raporturi de muncă între salariat și angajatorul „Crist-Valg” SRL. Pretențiile formulate nu reglementează raporturile dintre angajat și angajator, ci între SRL „Crist-Valg” și fidejusorul Sîrbu Iurie, care a garantat cu bunurile sale personale executarea obligațiunilor asumate de SRL „Ucax-Lux”.

Prin urmare, în final, a solicitat admiterea acțiunii concretizate, încasarea din contul fidejusorului Sîrbu Iurie în beneficiul reclamantului a sumei ce rezultă din neexecutarea obligațiilor pe contractul cu nr.118/3/2019 din 13 februarie 2019, în mărime de 5.392. 214,31 lei; încasarea din contul fidejusorului/pârâtului Sîrbu Iurie a cheltuielile de judecată sub formă de taxă de stat achitată în mărime de 50.000 lei și a cheltuielile pentru asistență juridică în mărime de 30.000 lei.

Poziția participanților la proces.

În ședința de judecată reprezentantul *reclamantului SRL „Crist-Valg”, avocatul Moraru Constantin,* a pledat pentru admiterea acțiunii și suplimentar a precizat că aceasta a fost depusă împotriva fostului angajat al reclamantului, care avea obligația de a căuta agenți economici. În anul 2018, acesta a avut mai multe firme, inclusiv SRL „Crist-Valg”, care finanța agenții economici, cu scopul ca aceștia să returneze cereale în toamna acelui an. În acest context, a apărut SRL „Ucak-Lux”, care deținea peste 1900 de hectare. A fost încheiat un contract de fidejusiune, semnat și de domnul Iurie Sîrbu. În timp ce Sîrbu Iurie a acceptat să fie fidejusor, acesta a adus și un alt argument: în luna iulie, atunci când a observat că SRL „Ucak-Lux” nu poate restitui datoria, a solicitat un alt credit. Când au fost inițiate procedurile pentru restituirea datoriei, a fost depusă o cerere de insolvență, întrucât firma nu dispunea de lichidități. Din suma datorată, nu a fost restituită nicio sumă de bani, iar domnul Sîrbu a acționat în mod intenționat în scopul îmbogățirii personale. În contractul semnat, a fost specificată o anumită dată, însă semnătura a fost aplicată ulterior, odată cu depunerea declarației domnului Sîrbu. Acesta și-a asumat răspunderea pe întreaga perioadă a contractului, iar obligațiile prevăzute de acesta nu au fost îndeplinite. Deși au fost efectuate plăți pentru floarea soarelui, datoria nu a fost restituită. Relația dintre părți, care a început încă din anul 1998, s-a desfășurat pe bază de încredere, motiv pentru care nu au fost încheiate contracte formale. Semnătura

de pe declarație ar putea aparține și șefului direcției de secretariat, însă acest fapt nu poate schimba esența celor exprimate în declarație. În ceea ce privește firma, aceasta producea marfă, dar nu în cantitățile indicate de domnul Sîrbu. Toate livrările de marfă și sumele de bani raportate au fost corelate la suprafața de 1900 de hectare, ceea ce a dus la o valoare a datoriei de 7 milioane de lei, generând astfel conflictul între naș și fin. La momentul în care SRL „Ucak-Lux" a depus cererea de insolvență, sumele de bani aflate în conturi au fost transferate, iar la validarea creanțelor nu au fost identificate surse de acoperire. În toamna anului 2021, în a doua jumătate a verii, domnul Miliuhin a sesizat că a fost demarată procedura de insolvență. În primăvara anului 2020, s-a constatat că terenurile nu fuseseră lucrate și că nu existau suprafețele de teren indicate anterior. În ceea ce privește contractul din 2019, acesta a fost reesalonat, dar nici această datorie nu a fost achitată. Domnul Sîrbu Iurie ar fi trebuit să prezinte informații corecte și veridice privind cantitatea de terenuri, iar dacă ar fi declarat că deține doar 50-60 de hectare, atunci nu ar fi existat niciun motiv pentru a continua relația comercială, în loc să indice 1900 hectare. Sîrbu Iurie a colaborat cu firma „Ucak-Lux" din anul 2014, iar „Ucak" nu a fost primul client adus de acesta. Analizând istoricul, s-a concluzionat că până în momentul în care domnul Sîrbu a deschis propria firmă, în 2012, nu a existat nicio companie care să nu își fi achitat datoriile față de SRL „Crist-Valg". Suma indicată în acțiunea introdusă include toate cheltuielile apărute pe parcurs, iar aceasta este proporțională și legală.

În ședința de judecată *reprezentantul pârâtului, avocatul Eni Artiom*, a pledat pentru respingerea acțiunii și a susținut că, circumstanțele de fapt și de drept nu sunt argumentate corespunzător din perspectiva normelor juridice aplicabile. Esența litigiului constă în pretinsul prejudiciu invocat de partea reclamantă, care, în calitate de angajator, solicită despăgubiri de la pârâtul Sîrbu Iurie, salariat al acesteia. Oricât ar insista partea reclamantă, situația juridică litigioasă rezultă dintr-un raport de muncă, iar aceasta trebuie soluționată conform reglementărilor prevăzute în Codul Muncii, care garantează drepturile și interesele legitime ale salariatului. Această concluzie este subliniată și de faptul că instanța trebuie să stabilească legea aplicabilă în litigiul respectiv. Astfel, conform contractului individual de muncă nr. 72 din 03 ianuarie 2008, Sîrbu Iurie a fost angajat ca manager în cadrul societății reclamante, iar atribuțiile sale, stabilite la pct. 7 al contractului, nu includ obligații referitoare la garantarea unor datorii sau creanțe, ci se circumscriu activității de management. În consecință, nu se poate susține că pârâtul ar fi garantat pentru executarea unor obligații pecuniare. Mai mult, un salariat nu poate fi obligat să garanteze pentru îndeplinirea unor obligații financiare ale unui agent economic cu care nu are nicio relație juridică directă. Partea reclamantă nu a demonstrat existența unei astfel de relații între pârât și compania SRL „Ucak-Lux", iar din înscrisurile administrate, inclusiv din contractul încheiat între societatea reclamantă și SRL „Ucak-Lux", rezultă că Sîrbu Iurie a semnat în calitate de manager al SRL „Crist-Valg", nu în calitate de fidejusor. Orice altă interpretare a acestui înscris este nefondată, în contextul în care nu există elemente esențiale ale unui contract de fidejusiune. Pe parcursul anilor 2020-2021, reclamantul a solicitat de mai multe ori explicații de la pârât în cadrul unei anchete interne, fără a invoca obligații pecuniare asumate de pârât în calitate de fidejusor.

Procedura de tragere la răspundere a unui salariat este reglementată exclusiv de Codul muncii, iar în cazul unui prejudiciu cauzat de pârât, acest fapt ar trebui să fie dovedit conform reglementărilor în vigoare. În mod evident, pentru a pretinde plata unui prejudiciu, este necesar ca pârâtul să fi semnat un contract de răspundere materială deplină, care nu există în acest caz, având în vedere că funcția deținută de Sîrbu Iurie nu presupune încheierea unui astfel de contract. De asemenea, pârâtul nu a fost în niciun moment responsabil pentru riscurile de afaceri specifice companiei „Crist-Valg", care sunt inerente activității economice și nu pot fi transferate pe umerii unui salariat. În concluzie, partea reclamantă a încercat să transfere riscul afacerii pe seama salariatului, ceea ce reprezintă o practică ilegală ce contravine principiilor și reglementărilor Codului muncii. În acest sens, invocăm nulitatea absolută a înscrisului semnat între părți, care ar reprezenta o garanție personală sau fidejusiune, nulitate ce poate fi invocată și din oficiu de instanța de judecată, având în vedere că actul respectiv contravine normelor imperative din Codul muncii și are ca scop renunțarea la drepturile și protecția oferită salariatului de legislația muncii. De asemenea, a reiterat că, declarația nu reprezintă un act de fidejusiune și nu poate fi considerat valid din punct de vedere juridic, în conformitate cu reglementările legale aplicabile. Totodată, argumentele aduse de partea reclamantă în privința datoriilor invocate nu au fundament juridic, iar contractul încheiat cu SRL „Ucak-Lux" se referă la obligații de management și nu la garantarea unor datorii financiare.

Pârâtul Sîrbu Iurie în ședința de judecată nu s-a prezentat, fiind citat legal.

Intervenientul accesoriu SRL „Ucak-Lux" fiind citat legal, în ședință de judecată nu s-a prezentat.

În ședința de judecată, *martorul Butnaru Svetlana* a susținut că, activează în funcție de contabil șef la SRL „Crist-Valg" din 2005. A asistat la semnarea tuturor contractelor. De asemenea, este responsabilă pentru efectuarea plăților, iar când acestea se efectuează, fiecare manager trebuie să le aprobe. Directorul își exprimă opinia, deoarece este la curent cu situația pieței. În cazul acestui contract, a avut loc chiar și un scandal la birou, legat de motivul pentru care domnul Sîrbu întâmpina dificultăți în a-și desfășura activitatea. De asemenea, i s-a spus că trebuie să aibă coeficienți pentru a putea acționa. Dacă își asumă răspunderea față de companie, contractul a fost, în cele din urmă, acceptat după o perioadă de aproximativ 5 zile de discuții. Domnul Sîrbu a întocmit o declarație personală prin care a afirmat că va răspunde pentru contractul respectiv, iar după aceasta, s-a dat ordin pentru efectuarea plăților. Domnul Sirbu a dorit semnarea contractului din proprie inițiativă. Nu era necesar să insiste cu privire la semnătura unui anumit agent economic, dar propunerea sa a dus la finanțarea companiei. Nu știe dacă domnul Sîrbu avea dreptul să semneze un contract de fidejusiune. În 2019, erau aproximativ 3-4 manageri în companie, dar nu am avut cazuri similare cu cel discutat. Până în 2019, au existat mai multe cumpărături de la SRL „Ucak-Lux", iar relațiile au continuat din dorința de a recupera datoriile existente. SRL „Ucak-Lux" nu a restituit datoriile conform contractului din 2019. În cadrul contractelor de investiții pentru roada curentă, s-au acoperit datoriile. SRL „Ucak-Lux" a rămas cu datorii și, atunci când s-a trecut la restituirea acestora, au fost folosiți bani pentru motorină, salarii și alte cheltuieli.

Conform legii, mai întâi se acoperă datoriile curente. Nu poate confirma dacă, din cauza acțiunilor domnului Sîrbu, a fost deschisă o anchetă de serviciu. Domnul Sîrbu a garantat că va ajuta compania să își întoarcă datoriile acumulate în perioada 2018-2019. A văzut declarația întocmită de domnul Sîrbu, dar nu își amintește detaliile acesteia. Prejudiciul cauzat de domnul Sîrbu este de mai mult de un milion de lei, însă suma exactă nu o ține minte. Până în prezent, domnul Sîrbu nu a achitat nimic.

În ședința de judecată, *martorul Miliuhin Valeriu* a declarat că, activează în calitate de jurist la SRL „Crist-Valg" și este responsabil de verificarea contractelor și corespondența primită. Cunoaște esența cererii de chemare în judecată. Declarația a fost vizualizată de el, iar Sîrbu Iurie a întocmit-o ca urmare a discuțiilor purtate în biroul administratorului. În cadrul acelor discuții, s-a menționat că domnul Sîrbu ar fi oferit un împrumut pentru a acoperi o datorie anterioară, neachitată de către el. Administratorul l-a întrebat pe domnul Sîrbu dacă dorește să garanteze personal că acea datorie va fi stinsă, asistând la acea discuție. Ulterior, a părăsit biroul administratorului, iar domnul Sîrbu și administratorul au rămas pentru a întocmi declarația. După aceea, domnul Sîrbu a prezentat declarația domnului Gagiu, iar acest fapt a dus la semnarea unui contract de livrare a mărfurilor și la efectuarea unui transfer către SRL „Ucak-Lux". Pe parcurs, însă, domnul Sîrbu nu și-a onorat obligațiile. Nu este la curent dacă domnul Sîrbu a fost împuternicit prin alte acte juridice pentru a întocmi acea declarație. În prezent, SRL „Ucak-Lux" se află în procedura de insolvență și au mai existat tentative anterioare de a iniția această procedură, iar din acest motiv știe că există cauze penale în curs. Domnul Artemiev Ivan a venit la întreprinderea SRL „Crist-Valg" după ce a primit creanța, având intenția de a negocia o posibilă eșalonare a plății sau de a-și asuma vreo obligație. Această întâlnire a avut loc la aproximativ un an după începerea procedurii, iar domnul Artemiev a dorit să discute despre eșalonare, având în vedere imposibilitatea de plată. S-au discutat și opțiuni de gaj, dar, într-un moment de nemulțumire, domnul Artemiev s-a ridicat și a anunțat că va iniția procedura de insolvabilitate. Din acest motiv, au decis să se adreseze în instanța de judecată cu cerere. Conform contractului menționat, pârâtul nu a restituit niciun aspect din datoria restantă. SRL „Ucak-Lux" nu deține proprietăți care să poată fi înstrăinate pentru a satisface creanțele SRL „Crist-Valg", astfel consideră că aceștia nu pot onora obligațiile asumate. În prezent, „Crist-Valg" înțelege că nu își va putea încasa datoriile, iar procedura de faliment simplificat este în desfășurare. După depunerea cererii, a încercat în mod repetat să discute cu domnul Sîrbu despre situația SRL „Ucak-Lux" și a altor companii gestionate de acesta, însă fără a obține vreun rezultat concret. Conform informațiilor de care dispune, domnul Sirbu a fost angajat în calitate de manager și s-a ocupat cu procurarea produselor agricole din zona sudică, însă nu cunoaște perioada exactă în care a activat. Domnul Sîrbu a fost angajat înaintea sa și nu cunoște despre salariul lui. Atribuțiile lui constau în procurarea și vânzarea de mărfuri și bunuri pentru SRL „Crist-Valg". Toate contractele de vânzare-cumpărare erau discutate direct cu directorul, iar domnul Sîrbu îndeplinea rolul de agent economic. Managerul colecta informațiile necesare despre companii, iar domnul Sirbu explica situația, iar decizia finală era luată de administrator. În cazul în care anumite creanțe nu erau executate, administratorul solicita informații de la manager și, dacă era cazul,

intervineau și ei, juriștii, doar la indicația administratorului. Departamentul juridic intervenea numai în situația în care agentul economic nu își onora obligațiile de plată sau dacă era necesar să intervină la solicitarea administratorului. În procesul de negociere dintre agentul economic și manager, rolul său era doar să întocmească contractul. Colaborarea dintre SRL „Crist-Valg” și SRL „Ucak-Lux” a început în anul 2018, când SRL „Ucak-Lux” a livrat producție agricolă. Nu cunoaște exact cine a inițiat această colaborare, însă domnul Sîrbu coordona agenții economici, iar uneori, când termenele de plată erau depășite, ieșea împreună cu domnul Sîrbu în teritoriu. În februarie 2019, SRL „Ucak-Lux” înregistra datorii, ceea ce a dus la discuții aprinse între administrator și manager. Aceste datorii erau, probabil, o consecință a colaborării din 2018, dar nu poate confirma acest lucru cu certitudine. Cererea de chemare în judecată aflată în prezent în fața instanței a fost întocmită și înaintată de el. Având în vedere timpul îndelungat de la depunerea acțiunii, nu mai ține minte toate detaliile. Din câte își amintește, domnul Sîrbu a declarat că SRL „Ucak-Lux” deține peste 1000 de hectare și și-a asumat obligația de a executa contractele. La semnarea contractului, a fost prezentată acea declarație, deoarece domnul Sîrbu și-a asumat responsabilitatea. Din câte știe, domnul director nu era de acord cu semnarea contractului, dar contractul ajunsese deja la conducere. Nu poate confirma cu certitudine dacă contractul a fost semnat înaintea declarației sau invers. Nu cunoaște motivele pentru care prevederile contractuale nu au fost executate și nu are detalii despre ce a făcut domnul Artemiev cu produsele livrate. A aflat ulterior că acele produse au fost înstrăinate, posibil din cauza unor condiții climatice nefavorabile, dar, ulterior, s-a constatat că domnul Artemiev a înstrăinat produsele către terți. În timpul acestui proces, domnul Sîrbu a discutat cu domnul Artemiev despre posibile finanțări, iar domnul Sîrbu îi spunea că discută despre o posibilă finanțare. Conform contractului, riscurile legate de produsele livrate aparțineau agenților economici, iar în cazul unor situații de forță majoră, acestea trebuiau reglementate în contract, însă nu a fost identificată o astfel de situație. Contractul din februarie 2019 a fost adus la cunoștință reprezentantului SRL „Ucak-Lux”, iar executarea acestuia era responsabilitatea domnului Sîrbu, care trebuia să coordoneze livrarea mărfurilor. Nu a existat vreun contract de răspundere deplină semnat cu domnul Sîrbu, cel puțin nu în perioada în care a fost angajat ca jurist. Conform procedurii din departamentul juridic, atribuțiile sunt executate la ordinele directorului, iar el nu a semnat vreun contract de răspundere deplină cu domnul Sîrbu. În cazul în care nu avea întrebări legate de documente, nu intervenea. Nu a discutat cu administratorul despre încheierea unui astfel de contract. Creanța de față este constituită din costul mărfii livrate și din contractul executat în 2019. Nu își amintește dacă dobânzile de întârziere au fost incluse în acea sumă. Compania „Ucak-Lux” a recunoscut creanța, iar validarea acesteia a fost confirmată prin hotărârea judecătorească. Creanțele au fost validate în valoare de 7 milioane, iar suma de 5 milioane este inclusă în această sumă. După anul 2019, au fost încheiate alte contracte similare pentru vânzarea produselor agricole. Colaborarea dintre cele două companii a continuat deoarece SRL „Ucak-Lux” a exprimat dorința de a stinge datoriile. SRL „Ucak-Lux” a efectuat plăți pentru stingerea datoriilor, dar nu a specificat clar ce datorii acopereau, astfel că SRL „Crist-Valg” a fost liber să decidă ce datorii să stingă. Nu cunoaște exact care datorii au

fost stinse de SRL „Ucak-Lux”. Domnul Sîrbu a fost contactat de mai multe ori cu privire la o anumită scrisoare, dar nu cunoaște de vreo reacție din partea sa. Ca persoană interesată, domnul Sîrbu ar fi trebuit să se implice, dar a ignorat toate solicitările. În ceea ce privește contractele, suma respectivă a fost alocată pentru a fi stinsă, iar pe parcurs s-au încercat diverse metode de încheiere a unor noi contracte de finanțare, oferindu-se astfel posibilitatea SRL „Ucak-Lux” de a-și stinge datoriile. În final, nu a avut detalii despre ce datorii au fost efectiv executate. După 2019, relațiile dintre domnul Sîrbu și domnul Gagiu s-au înrăutățit, iar acest lucru a dus la o înțelegere mai proastă între ei, dar nu cunoaște detalii precise. A fost inițiată o anchetă de serviciu pe acest caz, iar prin scrisorile înaintate, i s-au solicitat explicații domnului Sîrbu, care, în calitate de reprezentant al SRL „Crist-Valg”, semna contractele cu agenții economici și efectua acțiuni de control pe teren. Despre finalitatea acestei anchete de serviciu nu cunoaște.

Aprecierea instanței de judecată.

Audiind participanții la proces, apreciind circumstanțele de fapt în baza materialelor dosarului și raportându-le la prevederile legale ce guvernează litigiul suspus judecării, instanța de judecată va respinge cererea de chemare în judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) Cod de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanţelor ce justifică pretenţiile şi obiecţiile părţilor, precum şi altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

În conformitate cu art. 121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar art. 122 din Codul de procedură civilă prevede că circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor

Norma cuprinsă în art. 130 alin. (3) Cod de procedură civilă, fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficientă pentru soluţionarea pricinii.

În contextul pretențiilor deduse judecării, instanța reține că în conformitate cu prevederile art. 5 Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Instanța statuează că, prin prisma iminenței respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art. 6 din Convenția Europeană pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, pornind de la necesitatea asigurării dreptului părților la o hotărâre motivată, instanța de judecată își va motiva concluziile în prezenta speță, prin

prisma analizei argumentelor prezentate de către părți, raportate la materialele cauzei civile și la cadrul legal incident.

Din explicațiile participanților la proces și probele cercetate în cadrul ședinței de judecată, instanța constată că, la 03 ianuarie 2008, părțile SRL „Crist-Valg” în calitate de angajator și Sîrbu Iurie în calitate de angajat au încheiat contractul individual de muncă (f.d. 17). Conform actului juridic dat, Sîrbu Iurie a fost angajat în funcție de manager pentru o perioadă nedeterminată.

Pe parcursul activității sale, Sîrbu Iurie avea responsabilitatea de a identifica și negocia cu societăți comerciale pentru încheierea contractelor de vânzare-cumpărare, informând conducerea SRL „Crist-Valg” despre aceste discuții și, în caz de acord, întocmind actele necesare, fiind, de regulă, semnatarul principal al acestor contracte în calitate de manager al companiei.

Printre societățile cu care Sîrbu Iurie a colaborat se numără și SRL „Ucak-Lux”. În urma prezentării informațiilor despre această companie și a discuțiilor avute cu conducătorul societății reclamante, la 13 februarie 2019, a fost semnat contractul nr. 118/3/19 (f.d. 28), iar la 5 zile după semnare, la 18 februarie 2019, Sîrbu Iurie a întocmit o declarație pe numele directorului SRL „Crist-Valg”, Gajiu Vasile, prin care își asumă răspunderea pentru coordonarea și verificarea respectivului contract (f.d. 30).

Astfel, în perioada 27 martie 2019 - 26 septembrie 2019, au fost încheiate alte 6 contracte de vânzare-cumpărare între SRL „Crist-Valg” și SRL „Ucak-Lux”, identificate cu nr. 234/3/19 din 27 martie 2019, nr. 252/1/19 din 03 aprilie 2019, nr. 267/1/19 din 15 aprilie 2019, nr. 285/1/19 din 02 mai 2019, nr. 317/3/19 din 22 mai 2019 și nr. 377/1/19 din 26 septembrie 2019 (f.d. 36, 38, 45, 54, 56, 60).

La 14 mai 2020, Sîrbu Iurie a depus o cerere de demisie din funcția deținută, invocând motive de sănătate (f.d. 20). Cererea a fost acceptată de SRL „Crist-Valg”, iar raporturile de muncă au fost încetate la 01 iulie 2020, în conformitate cu art. 85 din Codul muncii (f.d. 199).

Conform actului de verificare reciprocă a decontărilor efectuat la 21 iulie 2020 de către SRL „Crist-Valg”, s-a stabilit că pe perioada 01 ianuarie 2020 - 21 iulie 2020, SRL „Ucak-Lux” a acumulat o datorie restantă în sumă de 12.783.470,82 lei (f.d. 71).

În urma negocierilor dintre părți și ca efect al neîndeplinirii obligațiilor conform contractului de investiții și al recunoașterii creanței nr. 638/14/19 din 04 noiembrie 2019, referitor la plățile datorate de SRL „Ucak-Lux” față de SRL „Crist-Valg”, la 01 octombrie 2020 a fost întocmit un act de recunoaștere a creanței, prin care debitorul a confirmat existența unei datorii în sumă de 14.105.117,48 lei față de creditor. (f.d. 94).

Conform datelor de evidența contabilă și anume în baza actului de verificare reciprocă a decontărilor efectuat la 09 noiembrie 2021 de către SRL „Crist-Valg”, s-a stabilit că, pentru perioada 01 ianuarie 2021 - 09 noiembrie 2021, datoria restantă a SRL „Ucak-Lux” a fost redusă, ajungând la suma de 7.087.931,78 lei (f.d. 99).

Ca urmare a depunerii din partea SRL „Crist-Valg” a cererii privind intentarea procedurii de insolvabilitate față de SRL „Ucak-Lux”, Judecătoria Comrat, sediul Ceadîr-Lunga, prin hotărîrea din 11 februarie 2022, a admis spre examinare cererea introductivă depusă de SRL „Crist-Valg” în privința inițierii procesului de insolvabilitate împotriva

SRL „Ucak-Lux” și a inițiat procedura simplificată a falimentului, iar în funcția de administrator provizoriu a fost desemnat Bostan Nicolae (f.d. 101).

Ulterior, prin încheierea din 20 noiembrie 2023, Judecătoria Comrat, sediul Central a validat creanța SRL „Crist-Valg” față de SRL „Ucak-Lux” în sumă de 7.087.931,78 lei, ca creanță chirografară de rangul V (f.d. 195).

Instanța menționează că, în urma verificării decontărilor și a negocierilor dintre părțile contractante, SRL „Ucak-Lux” a acumulat datorii semnificative față de SRL „Crist-Valg” pe parcursul relațiilor contractuale de lungă durată, iar în urma achitării unei părți din datoriile restante și a validării creanței în mărime de 7.087.931,78 lei în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor SRL „Ucak-Lux”, suma de 5.392.214,31 lei, provenind din contractul nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019, a rămas neachitată.

De asemenea, instanța subliniază că, reclamantul nu a formulat pretenții legate de atribuțiile de serviciu ale lui Sîrbu Iurie, considerând că acesta și-a îndeplinit corect sarcinile de serviciu, și ca consecință a acceptat cererea de demisie. Totuși, reclamantul are pretenții în legătură cu suma de 5.392.214,31 lei, ce derivă din contractul nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019. Deși în cadrul ședinței de judecată reprezentantul reclamantului a confirmat că această sumă este inclusă în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor SRL „Ucak-Lux”, trebuie de menționat că această societate se află în insolvență, fiind incapabilă de a restitui suma respectivă.

Astfel, prin acțiunea înaintată în prezenta cauză reclamantul SRL „Crist-Valg” a solicitat încasarea din contul pârâtului Sîrbu Iurie a sumei de 5.392.214,31 lei ce rezultă din neexecutarea obligațiilor pe contractul cu nr.118/3/2019 din 13 februarie 2019, deoarece încheierea acestui contract a avut loc doar datorită implicării pârâtului, or la baza semnării contractului respectiv a stat declarația întocmită de Sîrbu Iurie prin care și-a asumat prin propria răspundere responsabilitatea pentru executarea contractului dat, care în opinia reprezentantului reclamantului acesta figurează ca un garant (fidejusor) în asigurarea executării integrale a contractului din partea SRL „Ucak-Lux”.

Instanța, evaluând în ansamblu explicațiile participanților la proces, în coroborare cu actele anexate, reține că motivul principal al depunerii prezentei acțiuni îl constituie declarația întocmită de Sîrbu Iurie, care a stat la baza încheierii contractului nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019.

Prin declarația datată cu 18 februarie 2019, adresată directorului SRL „Crist-Valg”, Gajiu Vasile, Sîrbu Iurie a menționat intervenirea pe propria răspundere, asumându-și responsabilitatea pentru executarea acestui contract, încheiat între SRL „Crist-Valg” și SRL „Ucak-Lux” (f.d.30).

Deși reclamantul denumește această declarație drept un contract de fidejusiune, instanța va analiza în continuare natura și efectele juridice ale documentului în raport cu reglementările legale aplicabile.

Articolul 7 alin. (1) din Codul civil statuează că legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare.

Potrivit art. 8 alin. (1) și alin.(2) lit.a) din Codul civil (în redacția pînă la modificările operate prin Legea nr.133 din 15.11.2018, în vigoare din 01 martie 2019), drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. Drepturile şi obligaţiile civile apar din contracte şi din alte acte juridice.

Potrivit prevederilor art.514 Cod Civil (în redacția până la 01 martie 2019), obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Conform art. 666 alin. (1) Cod civil (în redacția pînă la 01 martie 2019), contractul este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sînt aplicabile normele cu privire la actul juridic. Contractul poate fi de adeziune sau negociat, sinalagmatic sau unilateral (generează obligaţii doar pentru una dintre părţi), comutativ sau aleatoriu şi cu executare instantanee sau succesivă, precum şi de consumator.

În acord cu art.667 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), părţile contractante pot încheia în mod liber, în limitele normelor imperative de drept, contracte şi pot stabili conţinutul lor. Dacă, în scopul protecţiei intereselor prioritare ale societăţii sau ale unui individ, efectele unui contract depind de încuviinţarea autorităţilor statului, limitările şi condiţionările trebuie reglementate prin lege. Obligarea la încheierea unui contract este interzisă, cu excepţia cazurilor cînd obligaţia de a contracta este prevăzută de prezentul cod, de lege sau dacă reiese dintr-o obligaţie asumată benevol. Părţile pot încheia contracte care nu sînt prevăzute de lege (contracte nenumite), precum şi contracte care conţin elemente ale diferitelor contracte prevăzute de lege (contracte complexe).

Potrivit dispozițiilor art.668 Cod civil contractul încheiat legal obligă părţile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar şi la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanţele sau cu principiile echităţii.

Dispozițiile art. 1146 alin. (1) din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), stabilesc că prin contractul de fidejusiune, o parte (fidejusor) se obligă faţă de cealaltă parte (creditor) să execute integral sau parţial, gratuit sau oneros obligaţia debitorului.

Iar, în accepțiunea art. 1147 din Codul civil (în redacția până la 01 martie 2019), contractul de fidejusiune, pentru a fi valabil, trebuie încheiat în scris. În cazul în care fidejusorul execută obligaţia, viciul de formă se consideră înlăturat.

Din conținutul normelor de drept enunțate rezultă că contractul de fidejusiune este un contract bilateral, încheiat între creditorul obligației principale și fidejusor. Acesta are caracterul unui angajament prin care fidejusorul garantează executarea obligației debitorului principal. Potrivit reglementărilor legale, contractul de fidejusiune trebuie să fie încheiat în formă scrisă, iar forma scrisă simplă este suficientă pentru ca acest contract să fie valabil, chiar dacă obligația garantată prin fidejusiune ar impune o formă mai stringentă, cum ar fi forma autentică.

Conform art.208 alin.(2) Cod civil, forma este o condiţie de valabilitate a actului juridic numai în cazurile expres prevăzute de lege.

Iar, articolul 210 alin.(1) și (2) Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019) prevede că, trebuie să fie încheiate in scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice şi persoanele fizice şi dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 de lei, iar in cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului. În cazul în care, conform legii sau învoielii între părţi, actul juridic trebuie încheiat in scris, el poate fi încheiat atît prin întocmirea unui singur înscris, semnat de părţi, cît şi printr-un schimb de scrisori, telegrame, telefonograme, altele asemenea, semnate de partea care le-a expediat.

Prin urmare, înscrisul sub formă de declarație (f.d. 30) semnat de Sîrbu Iurie la 18 februarie 2019, pe baza căruia se pretinde încasarea sumei de 5.392.214,31 lei, nu îndeplinește cerințele impuse de legislația civilă referitoare la forma actului juridic și nu constituie un contract de fidejusiune.

Instanța constată că, în conformitate cu legislația în vigoare, contractul de fidejusiune trebuie să îndeplinească condiția esențială a formei scrise, ca premisă pentru valabilitatea sa.

În cazul de față, înscrisul anexat la materialele cauzei, ce se pretinde a fi un contract de fidejusiune între SRL „Crist-Valg” și Sîrbu Iurie, nu îndeplinește această condiție, întrucât nu este semnat de ambele părți, iar contractul de fidejusiune trebuie să fie bilateral, încheiat între creditorul obligației principale și fidejusor.

Suplimentar, este relevant de menționat faptul că înscrisul în cauză poartă denumirea de „declarație” și, analizând conținutul acestuia, nu se identifică nicio mențiune privind o garanție sau o fidejusiune care să sprijine executarea contractului nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019, încheiat între SRL „Crist-Valg” și SRL „Ucak-Lux”.

Din textul declarației, se deduce că Sîrbu Iurie, în funcție de manager al SRL „Crist-Valg”, își asumă responsabilitatea de a coordona și verifica derularea contractului pe întreaga sa perioadă de execuție, de la început până la final, pe cînd reprezentantului reclamantului susține că de fapt aceasta constituie un contract de fidejusiune.

În acest context, pentru a evalua corect afirmația reprezentantului reclamantului, conform căreia declarația semnată de Sîrbu Iurie ar reprezenta un contract de fidejusiune, instanța va analiza următoarele aspecte relevante.

Conform art. 1151 alin. (1) Cod civil (în redacția până la 01 martie 2019), contractul sau actul juridic prin care se asumă o garanție personală trebuie să fie încheiat în scrisă, sub sancțiunea nulității.

De asemenea, normele referitoare la fidejusiune stabilesc că obligația garantată poate fi prezentă sau viitoare, iar obligația fidejusorului este accesorie obligației debitorului, fiind scadentă doar în măsura în care aceasta devine scadentă (art. 1146 Cod civil). În plus, fidejusorul are dreptul de a invoca anumite excepții în fața creditorului (art. 1147 Cod civil), iar garanția poate acoperi nu doar obligația principală, ci și obligațiile accesorii, în limitele stipulate de contract (art. 1150 Cod civil).

Astfel, în urma analizei normelor legale aplicabile speței, instanța concluzionează că nu există un contract de fidejusiune valid între părțile implicate, întrucât nu sunt îndeplinite cerințele formale prevăzute de lege și nu sunt prezente elementele esențiale pentru validitatea unui astfel de contract.

În acest context, instanța conchide că declarația semnată de Sîrbu Iurie nu îndeplinește condițiile necesare pentru a constitui un contract de fidejusiune, fiind lipsită de un acord scris între părți și de mențiuni privind asumarea unei garanții financiare. De asemenea, aceasta reflectă mai degrabă o atribuție managerială, având caracterul unui act intern destinat îndeplinirii sarcinilor stabilite de angajator, fără a implica o garanție personală în favoarea creditorului.

Subsidiar, este important de remarcat și faptul că contractul nr. 118/3/2019 dintre SRL „Crist-Valg" și SRL „Ucak-Lux" a fost încheiat la 13 februarie 2019, în timp ce declarația semnată de Sîrbu Iurie datează din 18 februarie 2019. Deci, aceste situații generează incertitudini referitoare la probabilitatea precum că declarația din 18 februarie 2019 să fi garantat sau condiționat un contract deja încheiat cu câteva zile înainte. Astfel, se evidențiază lipsa de claritate în ceea ce privește relația dintre declarația respectivă și contractul în cauză, iar, drept urmare, instanța respinge argumentele referitoare la existența unui contract de fidejusiune.

Având în vedere întregul material probator administrat în cauză, coroborat cu normele de drept aplicabile și argumentele invocate de reprezentantul reclamantului, instanța concluzionează că nu sunt îndeplinite condițiile legale pentru admiterea pretențiilor formulate de reclamantul SRL „Crist-Valg" pentru încasarea sumei de 5.392.214,31 lei, ce ar rezulta din neexecutarea obligațiilor derivând din contractul nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019, încheiat între SRL „Crist-Valg" și SRL „Ucak-Lux".

Cu referire la suma de 5.392.214,31 lei solicitată de reclamant, instanța remarcă următoarele aspecte importante.

Conform pct. 2.1 din contractul nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019, valoarea totală a acestuia este de 5.778.225 lei, 89.240,25 dolari și 13.843,60 euro (f.d. 28).

În baza contractului de investiție și recunoaștere a creanței nr. 638/14/19 din 04 noiembrie 2019, încheiat între SRL „Crist-Valg" și SRL „Ucak-Lux", datoria formată în temeiul contractului nr. 118/3/2019 din 13 februarie 2019 a fost menționată ca fiind 5.770.843,59 lei (f.d. 76).

Prin tranzacția nr. 1 din 01 octombrie 2020, în rezultatul negocierilor repetate privind recunoașterea creanței și etapele de stingere a acesteia, ca urmare a neexecutării obligațiilor prevăzute în contractul de investiție și recunoaștere a creanței nr. 638/14/19 din 04 noiembrie 2019, suma datorată a fost stabilită la 14.105.117,48 lei (f.d. 92).

Potrivit actului de verificare reciprocă a decontărilor efectuat la 21 iulie 2020 de SRL „Crist-Valg", pe perioada 01 ianuarie 2020 - 21 iulie 2020, SRL „Ucak-Lux" a acumulat o datorie restantă de 12.783.470,82 lei (f.d. 71).

În notificarea din 04 noiembrie 2021 adresată SRL „Ucak-Lux", este indicată o sumă datorată de 7.354.356,98 lei (f.d. 72).

Totodată, în actul de recunoaștere a creanței din 01 octombrie 2020, suma datorată a fost indicată ca fiind 14.105.117,48 lei (f.d. 94).

Conform datelor de evidența contabilă și anume în baza actului de verificare reciprocă a decontărilor efectuat la 09 noiembrie 2021 de către SRL „Crist-Valg", s-a stabilit că, pentru perioada 01 ianuarie 2021 - 09 noiembrie 2021, datoria restantă a SRL „Ucak-Lux" a fost redusă, ajungând la suma de 7.087.931,78 lei (f.d. 99).

Prin încheierea din 20 noiembrie 2023, Judecătoria Comrat, sediul Central, a validat creanța SRL „Crist-Valg” față de SRL „Ucak-Lux” în sumă de 7.087.931,78 lei, ca fiind o creanță chirografară de rangul V (f.d. 195), fiind inclusă în tabelul definitiv al creanțelor creditorilor SRL „Ucak-Lux” în procesul de insolvență (f.d. 208).

În baza analizei actelor prezentate și a argumentelor expuse, instanța concluzionează că suma solicitată de reclamant de 5.392.214,31 lei, nu este justificată în mod corespunzător de documentele depuse la dosar. Deși datoriile dintre părți sunt recunoscute, valoarea exactă a sumei solicitate în acțiune nu poate fi stabilită clar, având în vedere lipsa de claritate a acestei sume în documentele prezentate de SRL „Crist-Valg”.

În aceste condiții, instanța respinge acțiunea înaintată de reclamant, având în vedere absența unei justificări clare și temeinice pentru suma solicitată.

La fel, instanța va respinge și solicitarea de încasare a cheltuielilor de asistență juridică, întrucât dispozițiile art. 96 din Codul de procedură civilă garantează încasarea cheltuielilor de asistență juridică doar în favoarea acelei părți care a avut câștig de cauză, condiționând, totodată, ca cheltuielile să fie rezonabile, iar în acest caz, atât acțiunea a fost respinsă.

Prin urmare, instanța va respinge, în esență, și solicitările de încasare a cheltuielilor sub formă de taxă de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 50.000 lei.

Cu referire la argumentele prezentate de reprezentantul pârâtului în referința depusă, precum și în explicațiile oferite, instanța observă o contradicție în abordarea acestuia, or, pe de o parte, reprezentantul pârâtului susține că declarația semnată de Sîrbu Iurie și adresată directorului SRL „Crist-Valg”, Gajiu Vasile, ar face parte din cadrul raporturilor de muncă și că litigiul ar fi trebuit examinat conform prevederilor Codului muncii, iar pe de altă parte, solicită constatarea nulității absolute a actului juridic, invocând dispozițiile Codului civil. În aceste condiții, instanța constată că există o contradicție în explicațiile reprezentantului pârâtului, ceea ce generează incertitudine cu privire la solicitările invocate de acesta și face imposibilă formularea unor aprecieri clare în vederea examinării acestora în cadrul prezentei cauze, fapt ce constituie temei de respingere a solicitării invocate de reprezentantul pârâtului în referința depusă.

În ceea ce privește solicitarea reprezentantului pârâtului privind încasarea din contul SRL „Crist-Valg” în beneficiul pârâtului a sumei de 20.000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, instanța va admite parțial cererea, stabilind suma de 10.000 lei.

Aceasta se justifică prin principiile de echitate, având în vedere că suma solicitată depășește proporționalitatea cheltuielilor efectiv necesare pentru asistența juridică în cadrul acestui proces. Astfel, suma de 10.000 lei reprezintă un cuantum rezonabil, ținând cont de complexitatea cazului și de volumul de muncă implicat.

În conformitate cu art. art. 238-241 CPC, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E :

Acțiunea civilă înaintată de ”Crist-Valg” SRL către Sîrbu Iurie, privind încasarea datoriei și cheltuielilor judiciare se respinge ca neîntemeiată.

Se încasează din contul ”Crist-Valg” SRL, IDNO: 1002605000761, cu sediul în r-l. Hîncești, s. Logănești, în beneficiul Sîrbu Iurie, a.n.*****, domiciliat în *****, IDNP: *****, cheltuieli de asistenţă juridică în mărime de 10.000 (zece mii) lei.

Hotărârea este cu drept de apel în Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 (treizeci) zile, prin intermediul judecătoriei Hîncești.

Preşedintele şedinţei,
Judecător Roic-Botezatu Lilia

Copia corespunde originalului Roic-Botezatu Lilia